

ași recuceri cetatea *Kastoriei*<sup>45</sup>; sublinierea sentimentului de inferioritate, provocat de acuzația de trădare ce i se aruncase în față, sentiment ce determină în ziua bătăliei de la *Kosovo*, faptele și vitejia lui *Miloš Obilić*<sup>46</sup>; etc., etc.

Indicații hotărâtoare în sprijinul preferințelor publice pentru senzațional și patetic, care au caracterizat circulația bugarștice-lor în Dalmația, prezidind deci la selecția naturală a capitalului conservat în manuscrise, sînt produse și de istoria a două balade pe care am reconstituit-o în alt loc.<sup>47</sup>

Amintim, în primul rînd, una din bugarștice-le perastine,<sup>48</sup> care pentru a pune în cîntec luptele locale cu mahomedanii dela *Hercegnovi*, sîrbi de neam și ei, utilizează anecdotică luptei (1442—1427) dintre *Radu II Praznaglava* și *Dan al II-lea*. Fabulația e împrumutată numai pentru valorile sale patetice, — <frăția dintre cei doi protagoniști, sfaturile neascultate ale bătrînei mame și pedepsirea firească a celui ce pradă pămîntul ce l-a hrănit,> — care n-au rost în cîntecul perastin. Apariția și utilizarea tocmai în Dalmația în sec. XVII a anecdotei dunărene, proprii veacului al XV-lea, n-a putut fi determinată decît de valorile sale patetice și senzaționale, a căror conservare în forma locală, conservarea inutilă din punct de vedere epic, nu are altă explicație.

Anecdota celeilalte bugarștice, — *Radivoi dela Severin* și *Vlatko dela Vidin*,<sup>49</sup> — a fost rezultatul concentrării pe elemente de senzațional și patetic a unei vechi fabulații politice feudale, ce cînta evenimente din anii 1366 — 8, luptele dintre unguri, romîni și bulgari, pentru Vidin și Severin.

Caracteristica esențială și originară a epiceii orale sîrbești, este, așa cum indică pînă și denumirea tradițională ce s-a dat formelor poetice epice de către sîrbi, — « *junačke pjesme* » —, cîntece de vitejie, adică balade de natură cavalierească.

Indicațiile materialelor poetice sînt categorice; de pildă, sub ofilirea burgheză dalmată a bugarștice-lor este evidentă încă natura originară a gestei kosoviene. Evenimentele bătăliei de pe *Cîmpia Mierlei* (15 iunie 1389), ale cărei realități nu sînt cunoscute, deoarece toate relațiile scrise, chiar și cele contemporane stau pe izvoare poetice<sup>50</sup>, au fost reduse la personalitatea, rosturile și faptele cavalerului *Miloš Obilić*. Conflictul acestuia cu *Vuk Branković*, acuzația că ar intenționa să-și trădeze suveranul, vitejia sa în luptă, uciderea sultanului, moartea viteazului și pierderea bătăliei de către sîrbi, sînt, alături de executarea lui *Lazăr Hrbljanović*, singurele fapte kosoviene reținute de tradiția poetică originară, find și singurele cunoscute izvoarelor documentare narrative. Aceste valori au fost transpuse în poezie printr-un cadru literar împrumutat poeticeii cavalierești franco-italiene<sup>51</sup>.

<sup>45</sup> Op. cit., nr. 49.

<sup>46</sup> Op. cit., nr. 1.

<sup>47</sup> « Poetica slavo-romină » în Studii și materiale de istorie medie III, București, 1958,

<sup>48</sup> V. Bogișic, op. cit., nr. 67.

<sup>49</sup> V. Bogișic, op. cit., nr. 49.

<sup>50</sup> Max Braun, *Kosovo*, Berlin, 1938, p. 120.

<sup>51</sup> N. Banașević, op. cit.